

Administrația Română

ORGANUL ASOCIAȚIEI GENERALE A NOTARILOR COMUNALI
DIN ROMÂNIA

Jurisprudență ★ Administrație ★ Studii ★ Informațiuni ★ Revendicări

Apare lunar
Redactor: Isac E. Isacu, notar

Redacția și Administrația
Timișoara I, Str. 10 Maiu No. 3.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

CUPRINSUL:

„A. R.”: Congresul Notarilor.

IONEL V. VLAD, notar: Mai multă solidaritate.

Drd. V. V. CUTOIU: Origina socială juridică a tutelei administrative.

N. I. TURTOI, notar: Din doleanțe notarilor nelicențiați din V. Regat.

* *: Spicuiuri de actualitate pentru împărțirea administrativă a României.

VICTOR MĂTEA, sub-notar: Congresul funcționarilor comunali
din Ardeal.

VICTOR RĂSCHITOR, secretar com.: A P E L !

Convocarea adunării generale a Asociației Generale a Notarilor
din România. — Raportul anual al președintelui.

Comunicări. — Jurisprudență.

A apărut

Agenda Administrativă

pe anul 1936

intocmită de:

Dr. V. Mihaiu
jurisconsult jud. Timiș-Torontal

și

Isac E. Isacu
notar

care nu trebuie să lipsească din birourile primăriilor, municipiilor, județelor.

E un adevărat indreptar în labirintul atâtor legi din domeniu administrativ.

Cuprinde:

I. Parte calendaristică.

II. Parte administrativă pură,

cu directive de-a ușura funcționarilor sarcina administrării unităților locale, combinată cu agendă de termene pe zile.

III. Parte a literaturii administrative,

comentarii și un dictionar pe localități.

„Agenda Administrativă” cuprinde 250 pagini scrisă pe hârtie fină și legată frumos în pânză flexibilă.

Pretul 200.- Lei.

Se poate comanda la Editura: **Red. „Administrația Română”**
Timișoara I, Str. 10 Maiu No. 3.

La fiecare „Agendă Administrativă” dăm gratuit un calendar pe masă.

Administrația Română

Organul Asociației G-rale a Notarilor Comunali din România

APARE LUNAR
REDACTOR: ISAC E. ISACU, NOTAR

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
TIMIȘOARA I, STR. 10 MAIU No. 3.

Congresul Notarilor.

— Pentru ziua de 21. Noemvrie 1935. —

„Nu două lumi opuse și dușmane, ci forme deosebite în viața aceluiaș popor și frați buni în aceeaș operă de creațiune și gospodărie”.

Nicolae Iorga.

Zilele de congres ale diferitelor Asociațiuni profesionale sunt tot atâtea ocazii de-a lua sub amănunțită verificare întreagă activitatea din trecut a conducerii și sporirea de nădejdi în viitor, prin diferitele proiecte ce le prezintă aceeaș conducere, pentru a ține în plină activitate și pe mai departe Asociațiile.

Conducătorii Asociației Generale a Notarilor — prin raportul președintelui — ne conduc prin căi, cari sunt pline de greutatea întâmpinate în decurs de 18 luni, de dificultăți, cari din plin au trebuit cu o muncă mare date la o parte, prin drumuri spinoase, unde multe iluzii s'au spulberat și multe piedeci au trebuit trecute...

Munca lor uriașă a fost în parte numai încununată cu succes.

Și dacă azi se mai frământă corpul notarilor pentru alte noi, dar și pentru vechi deziderate, să nu căulăm vina în aceia, cari ne-au purtat ponosurile pela cei, cari au în mână puterea magică de-a desăvârși atâtea doleanțe.

Nu ei sunt de vina, că și azi avem peste una miie candidați la posturi de notari și cari își îndreaptă privirile disperat și la noi — notarii, — dar și în alte părți, trăind în speranță, că munca lor de până acum, pregătirea lor anume pentru un rol de notar, — vor găsi răsunet în sufletul celor de sus.

Dacă ne uităm în jurul nostru, dacă privirile le îndreptăm spre soartea altor funcționar, găsim, că

s'a făcut totuș destul pentru îmbunătățirea soartei notarului, că ciocănitul pe la uși a conducerii ne-a adus ceva.

De dibăcia noastră depinde, ca să 'mpăcăm și să ducem la bun capăt soartea atâtor odrasle, cari și-au făcut ideal din postul de notar și a notarilor noui-titrați, cari caută, ca prin prezența lor în cadrul notarilor, să ridice prestigiul administrației locale, pentru ce le suntem recunoscători.

Noi știm, că administrația locală dela noi e la începutul ei. Avem unități, unde se simte mare nevoie de mâni dibace, unde e chestia vitală, ca pe lângă organe alese să fie și funcționari administrativi buni, notari, cari au făcut școală și au din trecut o practică administrativă

Notarii să nu ne mai grupăm pe ținuturi, să scoatem chiar și din limbajul nostru pe notarul ardelean, basarabean...

Fii ai acelei țări, lăsând obiceiul acela de-a ajunge notar în ținutul tău de baștină, — să plecăm pe ținuturi, unde se simte lipsa de „oameni”, și atunci... atunci... s'a înfăptuit minunea. Nu vor mai fi „notari” fără posturi și nu se vor mai ivi neînțelegeri între notari titrați și netitrați.

Dar aici organizațiile politice vor trebui, ca să lase mână liberă adevăraților oameni de administrație, iar Prefecții să abandoneze sistemul numirilor de „agenți” de notari.

Și vom asista la un exod binefăcător pentru administrația Țării și la o inviorare intensă a cadrelor administrative!

„A. R.”

Mai multă solidaritate.

Ideia de solidaritate cu deviza „Toți pentru unul și unul pentru toți” și-a dovedit de atâtea ori rolul salvator pentru asociațiile profesionale.

Sacrificiul minim ce se cere asociatului în fa- vorul colectivității, — binegospodărit, — poate da rezultate minunate.

Această bunăgospodărire a contribuțiilor mem- brilor asociați, trebuie să preocupe în modul cel mai serios și conducerea Asociației notarilor și în ace- lași scop, congresul ce se anunță, va trebui să impu- nă primatul realizării principiului amintit.

Asociația prin organele ei de conducere pe lân- gă acțiunea ce depune pentru îmbunătățirea soartei notarului în cadrele nouilor legiuiri în pregătire, va trebui să înceapă o acțiune perseverentă pentru a crea instituții de ajutorare materială a asociațiilor.

Crearea de instituții de credit, sanatorii, cămine școlare etc., trebuiesc puse pe calea realizărilor cât mai urgente.

Numai astfel va amuți glasul tot mai ridicat al scepticilor și ideia solidarizării corpului se va întări.

Asociația noastră de zeci de ani se străduiește a închea o cât mai solidă organizație profesională pentru promovarea intereselor de corp.

Realizările de până acum fără a fi ignorate și e destul să amintim „gruparea într-o singură organi- zație a tuturor notarilor din țară” sunt prea mici față de așteptările membrilor cari cer realizări prac- tice vădite.

Asociația notarilor din Ardeal, atunci când s'a alăturat asociațiilor din vechiul regat, creînd astfel o organizație unitară a corpului notarial, a așteptat o sporire a forțelor și bineînțeles a mijloacelor.

Cu regret însă trebuie să constatăm, că deși au trecut ani mulți dela unirea asociațiilor, organizațiile județene din vechiul regat sunt tot mai în faza constituirii lor, iar cât privește contribuțiile lor ma- teriale, acelea sunt inexistente.

Această încetineală în organizare și această lip- să de simț de solidaritate de corp, este a se atribui pe lângă dezinteresul vinovat al colegilor din vechiul regat și lipsei unei inițiative, active și energice a conducerii asociației, care ar fi trebuit să întrebun- țeze orice mijloace și să depună tot sacrificiul pen- tru consolidarea și organizarea asociației pe întrea- ga țară.

Numai o organizație solid încheată va consti- tui o forță reală atât în serviciul cauzei notarilor, cât și în serviciul administrației și a țării.

Esti deci o problemă ce reclamă o soluționare imediată și de care conducerea Asociației și congre- sul apropiat va trebui să se ocupe cu toată seriozi- tatea.

O altă condiție de prim ordin a oricărei corpo- rații este disciplina membrilor cari o compun. În acest scop frământările din ultimul timp vor trebui făcute să înceteze, organele de conducere legale fiind investite cu toată autoritatea, să procedeze cu mai multă energie în reprimarea ambițiilor bolnăvi- cioase și a celor lipsiți de simțul solidarității.

Orice încercări pornite fie din interese persona- le, din invidie sau ură, trebuie să se lovească de tă- rria și unitatea asociației.

Intriga și dușmănia să înceteze !

Asociația noastră își conduce soarta ei după prevederile statutare și nici o acțiune în cadrul ei nu va putea fi admisă decât numai în cadrele statutare.

Orice acțiune care va ignora drumul ordinei și disciplinei, nu va putea avea rezultat și ea va însem- na în mod neîndoios o scădere a demnității corpului și notarii conștiincioși vor și să-și apere demnitatea.

Imprejurările excepțional de grele pentru cor- pul funcționăresc în general și pentru corpul nota- rial în special, cer un congres plin de demnitate, seriozitate și exponent al tuturor notarilor din țară, cari conștiinți și solidari vor cere cu dârzenie drep- tul lor la existență.

Congresul va trebui să fie o înfățișare sinceră a greutăților administrației satelor în îndeplinirea misiunii ei și a stărilor de lucruri ce trebuiesc în- dreptate. El trebuie să fie o protestare energică im- potrivă menținerii corpului notarial într-o stare ma- terială mizeră.

Mai ales va trebui să fie, repetăm, o afirmare puternică a solidarității corpului în vederea scopu- rilor urmărite de organizația noastră profesională.

Ionel V. Vlad.

Origina socială-juridică a tutelei administrative.

Omul este sociabil. Fie din necesitate, fie din alte considerente sau imperative. Orice societate se menține în baza dependenței indivizilor unul de altul. S'ar putea aplica, în mare, teoria coeziunii atomilor, din fizică. O lege — socială — face pe om ca în legăturile sale cu lumea exterioară să fie într'un continuu raport de dependență, raportul de care el își dă seama perfect. Nu poate fi altfel; deoarece, în natură totul e un ansamblu de acțiuni și reacțiuni trăind într'o interdependență căreia nu-i scapă nici omul, în manifestațiunile sale intelectuale și fizice. Suntem legați unii de alții în spațiu și timp, influențându-ne, impunându-ne unul altuia voința: suntem stăpâniți și stăpânim.

„Omul, trăind în societate și neputând trăi fără ea, este în fiecare ceas un debitor al ei.

Această idee, a datoriei omului către ceilalți, care dă în realitate și moralmente fundamentul datoriei sociale, dă în acelaș timp libertății, dreptului individual, adevăratul sens și caracter și prin aceasta limitele și garanțiile sale.” — zice Léon Bourgeois.

În consecință — în schimbul multiplelor sale datorii — omul este îndrituit în mod firesc să ceară societății — Statului, în speță — ca libertatea individuală să-i fie respectată, ocrotindu-l totodată contra abuzurilor celor mai tari. Aceasta pentru că **Dreptatea** este condiția de ordine în Stat, constituind totodată idealul urmărit de om. Or, tocmai în urmărirea acestui ideal — de multe ori meschin — se evidențiază interdependența — sau ca să fim mai eclecticii: quasi — dependența — noastră.

Cu alte cuvinte suntem prinși și puși față în față în diferite ipostaze, pe cari foarte corect le-am putea denumi raporturi. Dar multe din aceste ipostaze trebuiesc îmbrăcate de legiuitor — prin sancțiuni — într'o haină juridică; și iată-ne puși în fața unor **raporturi juridice**.

Ei, dar omul nu poate fi lăsat să-și realizeze idealurile alături de acel mastigofor care se cheamă egocentrism. Nu poate fi lăsat deoarece vine în conflict cu colectivitatea, cu realitatea socială. Prin urmare interesul — necesitatea de a satisface anumite trebuințe — **individual**, trebuiesc subordonat celui **social, colectiv**. Această subordonare s'a făcut și se face de către legiuitor, prin mijloace coercitive.

Natural s'au găsit și voci — sporadice — cari să susțină o contopire totală a intereselor individuale cu cele sociale pentru că — susțin aceștia — **in eu quod plus sit, semper inest et minus**.

Evoluția socială ne-a dus însă la subordonarea — mai mult sau mai puțin echitabilă — a interesului individual celui colectiv. Căci o realizare concomitentă a primului cu al doilea constituie o himeră.

Cu alte cuvinte legiuitorul — acea oglindă a conștiinței sociale, oglindă care transformă imaginea amplificând-o sau reducând-o — a examinat și examinează, apreciind, interesele; recunoscându-le pe cele necesare pentru dezvoltarea individului și consolidarea vieții sociale. Nu se putea și nu se poate altfel. Cine susține un drept, trebuie să-l dovedească, pentru că **ei incumbit probatio qui dicit non qui negat**. Un astfel de interes, rezultat din epurația făcută de legiuitor și recunoscut de acesta, constituie un drept. Cu alte cuvinte Dreptul nu este altceva, decât o facultate, un interes recunoscut de lege.

Acest drept nu-l putem concepe decât în societate: **Ubi societas ibi jus**. Un om izolat nu poate concepe noțiuni de libertate sau de egalitate, nici cea de Drept.

Interesele astfel recunoscute de legiuitor se împart la rândul lor în: a) **Drept public** și b) **Drept privat**, după cum garantează interesele colective sau bunul mers al vieții individuale.

Statul — în speță autoritatea — poate leza aceste interese recunoscute de lege prin diferite acte, deciziuni, încheeri, hotărâri. Astel Dl prof. Univ. P. Negulescu ne informează că în timpul dominației Atenei, Statul intervenea foarte des în afacerile particulare. Ei bine, în cazul unor astfel de imixțiuni ale autorității în interesele individuale, lezându-le, s'a acordat cetățeanului posibilitatea de a se adresa altor autorități superioare pentru reabilitarea dreptului său. Acesta este punctul natal al tutelei administrative și controlului erarhic. Pentru ca cetățeanul să nu fie năpăstuit, iar autoritatea administrativă să nu greșească sic — și, — autoritatea inferioară este tutelată de cea superioară.

Ergo: pentru a nu se prejudicia nici interesele particulare, nici cele publice — ale Statului, în speță — s'au instituit anumite organe, care să înfrâneze așa numitele abuzuri administrative, pe de o parte;

iar pe de alta să dea îndrumări sănătoase autorităților în subordine, în sensul unei bune și corecte administrații. Aceste organe, aceste instituțiuni, sunt intitulate: **autorități tutelare**.

Progresul unui Stat este în funcție — în mare parte — de instituțiunile sale juridice. Căci atâta timp cât un Stat nu dispune de astfel de instituțiuni, debandada, tembelismul, luptele intestine și desordinea vor domni în el. Or, noțiunile de mai sus sunt tocmai cei mai aprigi dușmani ai progresului și cei mai buni protegători ai regresului.

Statul are pe lângă misiunea de a se ocupa de toate chestiunile de ordine și siguranță a colectivității, după cum zicea Aristot, îndatorirea de a garanta cetățenilor săi dezvoltarea materială, morală și culturală. Pentru a satisface aceste atribuțiuni, Statul are posibilitatea de a prevedea totul cu legi și regulamente, precum și de a pronunța și executa dreptul pentru cei ce l-au cerut și obținut.

În acest scop Statul se folosește de justiție pentru a preveni infracțiunile și a facilita executarea drepturilor. Dar niciodată nu întrebuițează forța. Putem spune deci cu drept cuvânt că Dreptul primează Forța; dar nu are vitalitate fără ea. Și într'adevăr la 313 după Ch. prin edictul dela Milan, Dreptul și Morala au învins Forța păgânismului iremediabil. Iată încă odată adevărul aserțiunea prof. Picard:

„Dreptul armat de forță este idealul societății omenești. Dreptul fără forță este o infirmitate. Forța contra Dreptului este o monstruozitate”.

Condiția de progres într'un Stat constituie per excellentiam acel ceva concret, sine qua non, care face ca Statul să dăinuiească în optime condiții de viață. Prin urmare cu cât un Stat va avea mai multe (dar **utile**) instituțiuni juridice, cu atât și implacabila peceta a regresului, imprimată de noțiunile: desordine, tembelism, debandadă, va fi exclusă.

Astfel, în trecut, Statele cari au dispus de instituțiuni juridice utile, au dat dovada unei superiorități și vitalități pe cari azi le admirăm.

Ei bine, una din instituțiunile juridice extrem de utile este: **Tutela administrativă**. Nu se poate închipui Stat monarhic constituțional, fără această instituție juridică, semn și fruct al civilizației adevărate.

Instituția care formează o hotărâre substituind decizia necesară în conformitate cu legea, în caz de depășire a cadrelor în cari te poți mișca, — cadre fixate de legile țării - se numește: **Tutelă administrativă**. Rațiunea pentru care s'a constituit am dezvoltat-o în cursul acestei quintesențe de studiu și am concretizat-o în fraza de mai sus.

Drd. V. V. Cutoiu.

Din doleanțele notarilor nelicențiați din Vechiul Regat.

Noua lege administrativă, cea de mult așteptată, este necesar a da organelor administrative — putere, libertate și mijloacele necesare, pentru a-și putea îndeplini, cum se poate mai bine, marea lor misiune; întrucât după război, prestigiul funcționarului, mai ales la sate, a fost știrbit simțitor și aceasta se datorește mai ales politicii deșănțate, — ce se face la țară.

Prin noua lege administrativă, cerem cu insistență, să se înalțe prestigiul notarului, factor ce reprezintă ideea de ordine și de legalitate în stat.

Notarul este unul din factorii importanți ai vieții rurale, pe umerii cărui se bazează bunul mers al administrației, dezvoltarea și propășirea comunelor.

Prin ridicarea prestigiului notarului, se va recâștiga autoritatea la sate și se va întări-însuși înfranga administrație de stat.

Proiectul de lege administrativă votat la senat și cari urmează a fi votat și de cameră, cuprinde dispozițiuni destul de importante, în ce privește drepturile și obligațiunile notarului, care este totuși absolut necesară și importantă în stat.

Cetind cu mare atențiune proiectul de lege administrativă, am văzut, că legiuitorul actualii reforme administrative, a dat în sarcina notarului, multe și frumoase atribuțiuni, care fără șovăire, le va îndeplini în mod conștiincios și demn.

Ar fi fost în interesul administrației ce conduce, dacă s'ar fi dat notarului și calitatea de ofițer de stare civilă, care de și a fost recerută de toate forurile asociațiunilor profesionale, totuși aceste intervenții, au fost fără rezultat.

Ca să poată notarul să-și facă datoria în conștiință și să nu fie sdruncinat în situația lui, nu este de ajuns ca legiuitorul să facă o lege, chiar destul

de bună, fiind dacă în cuprinsul ei, nu asigură în-deajuns și existența celor ce o aplică.

Noua lege administrativă, nu va da rezultatele așteptate, dacă nu va da atențiunea și grija cuvenită asupra bunei salarizării a notarului, gradațiile de care trebuie să se bucure toți notarii, fără vre'un fel de deosebire și inamovibilitatea în funcțiune; ca să dispară pentru totdeauna politicianismul din administrația dela sate, care acum este în floare și care neconținut isbește în soarta notarului și mai dureros în interesul administrației, reprezentată prin notar.

Când e vorba să execuți o chestiune legală, se cere integritate și imparțialitate, ceiace nu poate avea notarul, în asemenea condițiuni de funcționare, când orice politician nemulțămît, îți poate cere capul și deci este absolut necesar și în binel administrației comunale să se dea de legiuitor, inamovibilitatea în funcțiune notarului, cari numai în felul acesta, va pune la adăpost, pentru totdeauna pe notar.

Pe lângă **inamovibilitatea în funcțiune** pe care o solicităm, **trebuie să se facă o echitabilă salarizare**, gradată după merit personal și după vechimea în funcțiune, nu ca astăzi notari stabili, cu 10-20 ani de serviciu primesc acelaș salariu, ca și noi numiți.

Asta este dreptate ?

Să se ia de bază salariile din 'nainte de război, în care timp notarii ierau plătiți cu 60-80 și 100 lei lunar, fiind împărțiți în 3 clase, plus indemnizație de locuință, lemne etc., — cari se dădeau din partea comunelor unde funcționau — după venit.

Înainte de război, după legea din 1908, cea mult regretată, notarii mai aveau și 3 gradații din 5 în 5 ani, — dreptul la avansare, la gradul de administrator de plasă — din rândul cărora se găsesc și astăzi prim-pretori — cari fac cinste corpului din cari fac parte.

Cerem să se acorde și notarului din V. Regat, prin noua reforma administrativă — **dreptul la avansare și gradațiuni de vechime**.

Nu se vorbește nimic, în noua lege administrativă de notari — stabili — diplomați — ai școalelor de notari din Vechiul Regat, cu 10-20 ani de serviciu, cari și-au închinat viața, pe fărâmul acestei administrații și cari școli au fost recunoscute și susținute de stat, — până mai ieri.

Din proiectul de lege administrativă, se vede că vor beneficia numai licențiați în drept și în atare caz, se face o mare nedreptate corpului notăresc, cari așa cum este, va îndeplini acelaș serviciu și acelaș rol ca și licențiații în drept și în plus — au servit statul — în condițiuni foarte grele, au suferit multe — atunci când licențiații nici nu viseau, să ocupe vre'odată funcțiunea de notar în stat, chiar și acum ei ocupă funcțiunea de notar, în lipsă de altceva și numai până când — se va ivi vre'un loc mai bun — așa după cum a fost cazul la această comună, cu licențiatul în drept — D. V. Berbeciu, actualmente secretarul camerei de Muncă — Brăila, care numai cu numele și cu salariu a figurat la această comună, dar în schimb a stat tot timpul numai în concediu și în care timp, a fost girat de subsemnatul, iar D-sa și-a luat salariu de notar-licențiat 4000 lei lunar.

Asta fac licențiații noștri notari și credința mea este — că toți fac la fel. Deci rezultatul cu licențiații — este nul.

Tot noi vechi notari, care ne-am dedicat 10-20 ani și alți și mai mult timp, — acestei carieri — vom duce greul.

Ar fi o nedreptate strigătoare la cer, ca legiuitorul să nu ne ia în considerație, — justele noastre doleanțe.

N. I. Turtoi, notar-stabil

Spicuri de actualitate pentru împărțirea administrativă a României.

— Din un proiect vechiu. —

Dacă le comparăm între ele, județele României prezintă mari anomalii.

a) Nepotriviri ca suprafață :

Cu priviri la întindere, unele sunt din cale afară de mici, altele prean mari. Brașovul de 6 ori în Hunedoara, iar Bihorul, Aradul și Caraș-Severinul întrec de 2--9 ori pe cele mai multe dintre județele Ardealului, fără să găsești vreo justificare în condițiunile geografice sau în nisaiva interese economice ori administrative.

b) Nepotriviri ca populație :

Tot așa de mare este lipsa de proporție și în ceea ce privește numărul locuitorilor.

Împărțind județele de astăzi populația întregii țări (18 milioane de locuitori) ar veni cam 240.000 de suflete pe județ.

Din această nepotrivire urmează că sarcina prefectilor și a celorlalte organe administrative e cât se poate de neegală.

De pildă, se cere prefectului din Bihor sau Caraș-Severin să administreze o populație de peste 450.000 de suflete, risipită pe o întindere de peste

10.000—11.000 kmp, pe când altul are în grija lui o populație de 10 ori mai mică, adică un număr de suflete cari ar încăpea foarte bine într'un orașel mijlociu, condus de un primar.

c) **Nepotriviri ca înlesniri de comunicație :**

Ar fi fost de așteptat, ca județele cele mai mari să fie acolo unde sunt multe șosele și drumuri de fier; iar unde acestea lipsesc, județele să fie mai mici, pentru ca prefectul să le poată cercetă mai cu înlesnire.

Vedem tocmai dimpotrivă, unde sunt puține căi ferate, iar șosele mai de loc, județele sunt foarte mari; din contră în Bucovina unde drumurile sunt bune și dese, sunt foarte mici.

d) **Anomalii de formă :**

Unde județele sunt foarte înguste, de 4 ori mai lungi decât late.

Un locuitor din capătul laturei lungi trebuie să facă un drum cu mult mai ocolit decât cel așezat aproape la mijlocul respective (presupunând că și capitala e în centru, ceea ce nu e totdeauna cazul).

e) **Excentricitatea capitalelor :**

În loc să fie cât mai aproape de mijloc, unele capitale sunt așezate la margine, așa că vine peste mână locuitorilor din marginea opusă a județului să meargă până la orașul capitală. E nedrept și negospodăresc să silești pe un sătean dela răsărit de Pitești să se suie tocmai la Câmpulung, când Piteștii sunt la o palmă de loc; iar pe altul care zărește peste Olt, orașul Râmnicu-Vâlcei, să facă un drum lung, ca să ajungă tocmai la Pitești.

Toate aceste nepotriviri dovedesc, că împărțirea județelor n'a pornit dintr'un plan unitar și bine chibzuit pentru înlesnirea administrației și a nevoilor populației. De altfel așa ceva nici nu se putea aștepta, când ținuturi întregi au fost până mai ieri în mâna străinilor.

E firesc deci, să ținem seamă cât se poate mai mult de nevoile vieții de toate zilele, atât din punctul de vedere administrativ, cât și economic.

Gândul acesta e împărtășit de toți.

Dovadă că, îndată după unire s'au luat măsuri pentru a schimba hotarele județelor, iar rapoartele sosite din multe părți ale țării cer modificări, cari merg până la prefacerea totală a unor județe.

Așa dar, nu mai e nimeni care să mai îndrăznească a susține anomaliile de până azi.

O împărțire ideală a țării ar cere ca circumscripțiile teritoriale să fie cât mai apropiate ca întindere și număr de locuitori. Dar așa ceva este cu neputință. Hotarele județelor n'au să asculte de nevoile simetriei, ci de trebuințele oamenilor.

A) Ținând seama de această considerație, nu se

poate lua ca punct de plecare județele mici, pentru următoarele motive:

1. Mijloacele lor bănești sunt prea mici pentru ca să poată ajuta cum trebuie nevoile locale.

2. Cheltuielile lor sunt proporțional prea mari, de oarece au și ele nevoile de prefect și alte aparate administrative, ca și județele mari.

3. Dacă am lua ca unitate de măsură județul mic, ar urma să micșorăm județele mari, dându-le și lor neajunsurile celor mici.

4. În sfârșit, înmulțirea drumurilor, sporirea podurilor, șoselelor, căilor ferate, telefoanelor și telegrafelor înlesnește lipirea la un loc a județelor prea mici, făcând cu puțință privegherea unui ținut mai întins, decât acum jumătate de veac.

B) Nu ne-am putut opri nici la județele mijlocii, pentru aceleași motive. În cazul județelor mici ar trebui țării noastre vreo 340 de prefecti, iar cu cele mijlocii vreo 170, — ceea ce este enorm.

Nu mai rămâne, așa dar, decât să ne oprim la județe apropiate de mijlocia celor mari. Dacă am urma pilda statelor cu organizație mai asemănătoare cu a noastră (Franța și Italia) ar trebui să croim județe cu o populație și mai mare. Dar pentru un moment, socotim că țara noastră se poate mulțumi și cu medie mai modestă. Ea corespunde și intereselor superioare ale armatei și va înlesni în chip apreciabil dezvoltarea vieții publice atât din punct de vedere administrativ, cât și economic și cultural.

În adevăr, măbind județele, înlesnim o reală descentralizare administrativă. Alături de comună, care e azi slabă în toate privirile, și în locul plășii care e azi tot așa de slăbănoagă, adevărată celulă puternică a Statului va fi plasa autonomă, unde comunele vor găsi deslegare grabnică și deplină a tuturor nevoilor de prima instanță. Această plasă va avea concentrate la un loc toate organele esențiale; va fi o miniatură de guvern, condus de capul plășii și controlat de prefect. Așa dar capul județului va priveghea nu atâta comunele, cât mai ales organele din centrul plășilor, căpătâind astfel un rol superior celui de azi.

Județul trebuie deci să fie mai mare, de oarece descentralizarea reală jos, presupune o concentrare de atenție sus, ceea ce reclamă personalități administrative cu însușiri deosebite, cari nu se poate găsi tocmai ușor.

Plecând dela aceste temeuri, ținând socoteală de condițiile geografice, de căile de comunicație și de nevoile populației, după cum e dispărțită prin munți, dealuri, ape, etc., ținând seamă și de considerații istorice, când ele nu ating nevoile economice și administrative, dobândim județe mai puține —

mai firese rotunjite decât cele vechi. Lucrând astfel, urmăm și dorința locuitorilor.

Nici o măsură de administrație: nici militară, nici administrativă, școlară, bisericească, judecătorească, sanitară, civilă, etc., nu se mulțumește cu județul ca unitatea cea mai înaltă, ci a împărțit țara în regiuni, circumscripții, eparhii, corpuri de armată, inspecții, etc. fără ca un minister să țină seamă de celelalte.

Evident, aceasta e o pagubă, de oarece unele

interese se suprapun, iar gruparea în regiuni deosebite îngreuiază și încurcă administrația.

De aceea, fără să ne gândim a ajunge la o uniformizare artificială, grupând județele în regiuni mai întinse, rezultă o împărțire care corespunde cu corpurile de armată și ar putea sluji ca punct de plecare pentru o descentralizare de un grad superior județelor, potrivit cu nevoile economice, culturale și așteptata refacere a țării.

Și aceasta ar fi idealul.

Congresul funcționarilor comunali din Ardeal.

Toamna acestui an este anotimpul congreselor. Nici odată ele n'au fost așa dese ca acum. Tocmai acestui mare număr de congrese se datorează ineficiența lor, căci protestele în corpore lasă rece pe toți cei cărora le sunt adresate. Astăzi noțiunea de congres a devenit ceva vulgar, ceva uzat, fapt care în mare parte se datorează congresiștilor, cari nu se știu impune nici prin forța numărului, — căci se prezintă prea puțini — nici prin forța morală, căci adunându-se se ocupă cu palavrageli inutile, se compromit prin atitudini neserioase, deplasează sensul congresului, rezumându-se doar la o moțiune seacă, care în totdeauna se pune la dosar.

La fiecare congres se pierde timpul cu festivități, cu discursuri de deschidere, cu elogii la adresa simandicozităților prezente sau absente, iar chestiunile arzătoare, subiectul propriu zis rămâne pe al doilea plan și numai dacă mai rămâne timp. Oficialitățile prezente ascultă numai această retorică de salon și nici decum o argumentare serioasă a tezelor ce ar trebui să se pună, sau o pledoarie strălucită în favoarea chestiunilor profesionale.

Din această serie face parte și congresul funcționarilor comunali rurali din Ardeal din 29 Sept., care este primul de acest fel dela Unire încoace și care a fost convocat pentru a inaugura o nouă eră în viața acestor umili slujbași, cu cele mai frumoase intenții de a pune baze solide unei organizații, a căror membri, pe cât sunt de mici și nebăgați în seamă, pe atât ar trebui să fie mai solidari și mai ambițioși în lupta pentru existență.

Ca inițiator al acestui congres, am avut grija să prepar toate lucrările premergătoare, inclusiv statutele de organizare. Intenționam înjghebarea asociației regionale, cu personalitate distinctă, în ale cărei cadre să se organizeze județele ca filiale, cu intenția să extindem cadrele până va cuprinde țara întreagă.

Deci ar fi fost o organizare de sus în jos, dela simplu la compus, așa cum e și logică organizarea unei corporațiuni. Existând deci o singură asociație, cu un singur statut, urma ca toate județele să se afilieze pe rând, în cadrele statutului. Scopul era întâi înființarea asociației și apoi lărgirea cadrelor.

Cu aceste intenții am plecat la congres, însă la fața locului m'am isbit de o amară decepțiune. Numărul celor prezenți nu importă, însă au fost recalitranti tuturor inițiativelor sănătoase.

Au respins cu îndârjire orice propunere, au zeflemisit tot ce s'ar fi putut realiza. Nu numai propunerile nu au fost acceptate, dar nici nu și-au luat osteneala să le asculte; am fost acuzat de convocare prin surprindere, că vreau să-mi impun punctul de vedere, că sufer de mania demnităților etc. etc.

După deliberări de o zi, s'a ajuns la concluzia că nu e cazul să ne organizăm imediat, ci să se aleagă un comitet, care să redacteze un statut tip, care să-l adopteze întâi toate județele, care statut prin modificare să-l adapteze condițiunilor de existență ale asociației pe Ardeal, iar în urma unui nou congres și după ce toate județele au admis Statutul tip, să se înjghebeze asociația, adică tocmai contrar celor propuse de mine.

Țin să menționez atitudinea dârză a colegilor din Bihor, care în majoritate fiind, au impus părerile lor și au ales un comitet, care de fapt reprezintă o asociație ce nu există și funcționează în virtutea unor statute ce nu există. Se vede că intenția lor nu era organizarea, pentru a putea lupta în corpore, ci alege de comitet, natural prin preferințe, care în cazul de față nu are rost. Persoanele nu importă, cert e că s'a compromis o mișcare pornită cu cele mai frumoase intenții, care mișcare, în loc să scoată funcționăria rurală din noroiul mizeriei de azi, a fost folosită de unii ca trambulină pentru eșirea

din anonim și care numai un defect aveau, că se împiedecau în propria lor limbă.

Deci am rămas și pe mai departe desorganizați, resfirați, fără un organ puternic de luptă în comun, iar consecințele nu au întârziat a se arăta imediat.

Am ținut să aduc la cunoștință cele de mai sus, întrucât am primit din întreaga țară nenumărate scrisori de adeziuni și de felicitare pentru intenția de a înjgheba un front unic al tuturor funcționarilor

comunali rurali, la cari scrisori ne putând răspunde în parte, recurg — prin bunăvoința acestei reviste — la calea publicității.

De-acum, pentru orice lămurire, domnii colegi se vor adresa conducerii funcționarilor comunali, căci eu ne mai având nici o calitate, nu sunt în măsură a da nici un răspuns.

Victor Măteș, s. notar.

A P E L !

Ca urmare la articolele publicate în revista „Administrația Română” de diferiți colegi funcționari comunali, mă cred îndreptățit a repeta apelul, care de multe ori a fost lansat în rubricile rev. „Administrația Română” și care spre satisfacția noastră s'a văzut că unele articole au avut ecoul dorit în sensul că s'a trezit în ulți colegi spiritul de solidaritate, lînzând a merge pe făgășul unirei căci „Numai unirea face puterea”; s'a constatat cu această ocazie câteva articole frumos redactate de colegii funcționari comunali, care toate vorbeau de revendicările drepturilor noastre, revendicări pe care ni-le credem îndreptățite prin faptul că suntem cei din urmă funcționari, să spun așa „publici” care am fost neglijați din toate punctele de vedere, căci până când și salahorii din porturi sunt constituiți în asociații, varșă o anumită sumă la o așa zisă „societate muncitorilor”, pentru ca la o eventuală nevoie să aibă de unde ridica un ban, ori tu funcționar public cu îndatoriri și drepturi consfințite de Regulamentul legii statutului funcționarilor publici și complectate prin art. 184 din Legea pentru org. ad-țiunei locale, nu putem contribui la casa generală de pensii, pentru că suntem funcționari comunali rurali, apoi aceasta nu e o nedreptate strigătoare la cer? Nu trebuie trecut cu vederea faptul, că mulți din noi au prestați câte 15-20 ani de zile în serviciile Primăriilor rurale, fără ca în prealabil să se bucare și el la adânci bătrânețe de o mică remunerație pentru existența sa și a familiei, care de multe ori e compusă din 7-8 suflete, neavând poate alte venituri.

Deci pentru a fi puși în situația de a i se atribui și acestui oropsit corp de funcționari din mijlocul satelor acest drept de a contribui la casa generală de pensii fac un călduros apel la toți colegii Secretari comunali și Subnotari de a ne constitui în asociații județiene în asociația unde există a Notarilor, dacă secretarul comunal e auxiliarul notarului în ce privește exercitarea funcțiunei nu-i mai puțin adevărat că și în revendicarea unor drepturi îl v'om avea pe notar colaborator. Căci numai astfel uniți să credem că v'om merge spre satisfacerea doleanțelor, care în nenumărate rânduri au fost exprimate.

Concomitent cu aceasta în calitatea mea de colaborator la revista „Administrația Română”, de sub conducerea harnicilor și neobosiților conducători Isac E. Isac ș. a., imi permit de a vă adresa colegiala mea rugămintă mai ales pe acei dela comunele mari de a se abona la revista „Administrația Română”, revista pur profesională și de branșă a funcționarilor administrativei la care uniți strânși într'un mănunchi să colaborăm cu toții care cu condeiul care cu abonamentul, pentru că numai așa strigătele noastre își vor putea avea ecoul dorit; insist la aceasta recomandație pentru că numai prin publicitate se pot da la iveală anumite nedreptăți devenite acum cronice.

Victor Răschitor, secretar comunal.

Revista Administrația Română este singurul organ oficial al notarilor din întreaga țară.

Publicațiuni

de ale Asociației Generale a Notarilor din România.

Asociația Generală a Notarilor Comunali din
România.

No. Dos. 9/935.

A. G. N. R.

CONVOCARE.

În baza Art. 27 din Statute, convocăm pe Domnii membri ai Asociației Generale a Notarilor Comunali din România la

ADUNAREA GENERALĂ ORDINARĂ,

care se va ține în **București**, Atheneul Popular „Dichiu”, Strada Romană No. 89, la

21. NOEMBRIE 1935, oarele 9 a. m.

cu următoarea

ORDINE DE ZI

1. Deschiderea adunării și constatarea membrilor prezenți.
2. Verificarea procesului verbal al adunării precedente.
3. Raportul președintelui.
4. Cenzurarea conturilor diferitelor fonduri pe anul 1934.
5. Compunerea bugetului Fondurilor pe anul 1935 și 1936.
6. Incassarea cotizațiilor și abonamentelor.
7. Cumpărarea unui imobil pentru Cămin.
8. Procesul lui Liviu Murășan.
9. Doleanțele cu privire la Legea Ad-tivă
10. Complectarea locurilor în consiliul de Administrație.
11. Armonizarea salariilor și simplificarea aparatului de Stat.
12. Alegerea Consiliului de Cenzori.
13. Redactarea anuarului notarilor.
14. Clarificarea pretensiunilor Dr. Ioan Stoica.
15. Statorirea diurnelor membrilor Consiliului de Adm. și Cenzori.
16. Statorirea Cotizațiilor asupra membrilor Asociației.
17. Eventuale propuneri.

Domnii membri ai diferitelor Comisiuni, Cenzori și Domnii Casieri, sunt rugați a-se întruni în ziua de **19 Noembrie 1935, oarele 9 a. m.** în localul Federației, **Str. Brezoianu Nr. 29, etaj I**, iar Domnii membri ai Consiliului de Administrație sunt convocați la ședință pe **20 Noembrie 1935, oarele 9 a. m.** tot în localul Federației.

Fiecare Domn Președinte e rugat a studia Statutele și a purcede conform.

Domnii Președinți de județe sunt rugați a aduce cu sine tabloul nominal al taxelor restante până la finea anului 1935, iar Domnul Casier al Revistei e rugat a aduce tabloul de rămășițe al abonamentelor până la finea anului 1935, nominal pe județe în două exemplare.

Jibou, jud. Sălaj, la 15 Oct. 1935.

Secretar General,

Președinte,

(ss) **ROMUL ARON.**

(ss) **ALEX. COMȘIA.**

Prezidiul Asociației Notarilor Comunali din România.

RAPORTUL

Președintelui pentru adunarea generală din
21 Noembrie 1935.

ONORATA ADUNARE GENERALĂ,

FRAȚI COLEGI,

Ultima noastră adunare generală s'a ținut în 22 Mai 1934 în București, cu care ocaziune s'au adoptat noile Statute ale organizației noastre, cari s'au înregistrat la Tribunalul Ilfov, sub Nr. 3709/1934, recunoscându-ni-se la 6 Iulie 1934 calitatea de persoană juridică. Tot în această adunare generală ne-am și constituit în baza nouilor Statute.

Trecerea de la Statutele vechi la cele nouă, ca ori ce schimbări, au produs unele nemulțumiri în sânul nostru, cari nemulțumiri după mari frământări, cari puteau avea influință în rău asupra sorții noastre, prin spiritul de înțelegere de care au dat dovadă și unii și alții și în deosebi prietinel nostru

de totdeauna Dl Dr. Ioan Stoica, s'au aplanat și azi lupta pe care suntem chemați să o ducem, ne găsește uniți.

Soarta corpului notarial se vede că e ursită să fie într'un continu sbucium. Facem față unui atac, suntem din nou atacați din altă parte. De 17 ani suntem în continuă luptă pentru apărarea drepturilor noastre și nu știm când vom putea eși biruitori din aceasta luptă. Legea administrativă ne bate din nou la ușă. Ne așteaptă deci o energie și hotărâtă luptă, pentru apărarea cauzei noastre sfinte. Pentru ca aceste momente grele și de mare importanță pentru viitorul corpului nostru să ne găsească pe fiecare la datorie, azi mai mult ca ori când, trebuie să fim unitari și oțăliți, căci altfel ne vor blăstăma urmașii.

În comisiunea de alcătuire a acestei Legi am avut și noi delegatul nostru pe Dl Petru Popoviciu, asistat de mine, cari timp de două luni am fost cu întreruperi de 2—3 zile în continu la lucrările comisiunii, unde ne-am silit a apăra atât interesele noastre cât și a-le tuturor funcționarilor ad-tivi.

Materialul lucrat în comisiune, după suspendarea întrunirilor, s'a predat unei Comisiuni restrânse, care apoi a lucrat Anteproiectul de lege, unde cu surprindere am constatat, că nu s'a prea ținut seamă de doleanțele noastre, proiectul fiind întocmit de o comisiune restrânsă compusă în mare parte din teoreticieni desrădăcinați de viața administrativă a satelor noastre, din care cauză s'a ținut prea puțin cont de durerile noastre de obiceiurile și mentalitatea populației din diferite părți ale țării.

Îndată ce am avut cunoștință de conținutul Anteproiectului, ne-am prezentat forurile în drept și am cerut în mod hotărât satisfacerea tuturor doleanțelor noastre. Astfel ni-s'a recunoscut dreptul la locuință, luminat, încălzit și transport, deși nu sunt puse în textul de Lege în mod imperativ. Tot în urma demersurilor noastre s'a asigurat dreptul la gradații. Câștigarea acestor avantagii nu înseamnă că noi suntem pe deplin satisfăcuți, va trebui să ducem lupta în Comisiunile Camerei, ba chiar și în Cameră, căci pentru a ne putea pune la adăpostul nenumăratelor atacuri, avem încă multe căi de bătut.

Cu ocaziunea trecerii proiectului în Senat, am fost la datorie, însă — durere — nu am putut ajunge nici un rezultat, deși am bătut la toate ușile de unde am sperat ajutor.

În toate lucrările și în toate demersurile noastre și cu aceasta ocaziune am fost ajutat de vrednicul nostru coleg și prietin Petru Popoviciu, căruia mă simt dator a-i aduce sincerile mele mulțumiri. Nu pot trece cu vedere a aduce mulțumiri și

colegului Gheorghe Milencoviciu, care mi-a dat un important concurs, asemenea și Domnului Dr. Ioan Popu, președintele Primpretorilor, care m'a pus în curent cu unele lucruri, de cari nu aveam cunoștință și cari mi-au fost de mare folos.

Pentru îmbunătățirea situației noastre materiale am încercat recunoașterea dreptului la „indemnizația specială”, — durere — nici pe cale administrativă, nici prin justiție, nu am putut obține acest drept.

Am mai avut în Casație încă un caz, pentru noi de mare importanță și anume: în județul Murăș nu s'a recunoscut notarului dreptul la locuință, fiind sevizat de Dl Simion Ursu, președintele Filialei Murăș, și vicepreședintele nostru, pentru apărarea acestui drept, am angajat pe răspunderea mea, apărător în persoana Domnului Profesor Ioan Gruia, care proces la 2 Octombrie l-am câștigat și astfel dreptul nostru e consfințit prin Sentința Inaltei Curți de Casație, — durere — că nu pot spune și despre indemnizația specială tot aceste cuvinte.

Consiliul nostru de Administrație și Cenzori dela ultima noastră adunare s'a întrunit de trei ori și anume: în 8 Septembrie 1934, când au participat și toți Domnii Președinți de județ, la 10 Februarie 1935 și la 8 și 9 Mai 1935, în cari ședințe am luat măsuri de apărare în procesele cu indemnizația specială, precum și în cauza Legei Administrative. În ședința din 8 și 9 Mai pe lângă alte chestiuni interne s'a hotărât și cumpărarea unui Cămin din București, în care scop am luat contact cu Banca „Albina” pentru vinderea unui imobil, pe care Ve-Ți avea ocazie a-l vedea la Adunarea Generală.

Înfăptuirea acestui vis, nu atârână decât dela noi, nu avem decât să achităm cu toți cotizațiile și abonamentele restante și visul nostru e înfăptuit, iar dacă indolența unora va dăinui și pe mai departe, vom pierde și aceasta ocazie, care nu știm, când ni-se va mai da.

Tocmai de aceia la desbaterea punctului 6 din Ordinea de zi, mă văd silit a cere mână liberă să purced la încasări după cum voi afla cu cale, căci toate măsurile luate până acum s'au dovedit că nu dau rezultate, în față căruia fapt sunt decis a lua cele mai drastice măsuri de încasare, din care cauză rog și pe aceasta cale pe toți Domnii Președinți, să prezinte la adunare un tablou nominal despre toate cotizațiile restante până la finea anului 1935, iar Domnul Casier al Revistei va prezenta un Tablou pe județe despre toate abonamentele restante și în felul acest — cu bunăvoința tuturor — sper că vom ajunge la încasări, prin ce am putea face față tuturor cerințelor, iar în finanțele noastre vom face ordine, putând avea bugete echilibrate și fondurile

restituite.

Dela ultima noastră adunare și până acum s'a observat în corpul nostru o înviorare, în fața pericolului care ne așteaptă, au început a-se mișca și Frații noștri din Vechiul Regat și Basarabia, organizându-se județele:

1. Brăila, președinte Ioan Chiru, notar, Filipești-Brăila.

2. Cetatea-Albă, președinte, Ene Stoica, notar, Tericeanca-Veche.

3. Bacău, președinte, Nicolae Roșu, notar, Comănești.

4. Vaslui, președinte, G. S. Roșu, notar, Pungești.

5. Neamțu, președinte, Constantin Crețulescu, notar, Roznov.

6. Ismail, președinte, Nicu Radu, notar, Cășlița.

7. Iași, președinte, Mihai Grigoriu, notar, Voinești.

8. Botoșani, președinte Gheorghe Coșoschi, notar, Bucecea.

9. Cahul, președinte, V. Mățișef, notar, Chioseția-Mica.

Și spre bucuria noastră unele organizații au și achitat cotizații semn că înțeleg spiritul timpului și necesitatea organizării.

În fața noii legi administrative mai avem încă o mare și sfântă datorie, — fără să jignesc pe colegii noștri titrați — să ne îngrijim de plasarea colegilor absolvenți ai școalelor de notari și de cei cu diplome vechi, cari sunt în număr de 1500, să li-se recunoască funcționarilor comunali dreptul la înaintare, precum și la Fondul General de Pensie, fiindcă foarte mulți dintre ei sunt sortiți a rămânea toată viața lor funcționari comunali, fără a avea asigurat un viitor mai bun pentru bătrânețe.

Un fenomen foarte îmbucurător se observă în corpul nostru pe teren economic-financiar, a început a lua avânt înființarea de bănci sistem cooperativ, care cu timpul vor ajunge la formarea unei Federale sau altfel de transformare, deci și pe aceasta cale rog pe toți Domnii Președinți a lua măsuri să se formeze în fiecare județ, aici amintesc și felicit pe colegii din județul Constanța, cari au făcut primul început, apoi Târnava-Mare, Timiș-Torontal și Sălajul. — iar celelalte avem nădejde că vor urma.

Iubiți colegi, mi-am dat silința a scria în linii generale activitatea Asociației și nu pot trece cu vedere să nu fac din nou apel la toată suflarea no-lărășască să se alipească cu trup și suflet de Asociație, lăsând la o parte ori ce orgoliu personal și să înunțeze din suflet pentru prosperare, dând totodată și sprijinul material, fără de care nu se poate face un pas.

Dacă acest apel al meu, va avea ecoul cuvenit în sufletele voastre, sper că prin unire și solidaritate vom eși biruitori din lupta grea ce ne așteaptă.

Treziți-Vă cu toții la datorie și cu Dumnezeu înaintea pentru isbânda finală.

Jibou, la 15 Octombrie 1935.

(ss) **Alexandru Comșia**, președinte.

Cuvântul Președintelui Asociației Generale a Notarilor Comunali din România, ținut la Congresul Funcționarilor Administrativi din Arad și Bănat, la Cluj în 5 Octombrie 1935.

DOMNULE PREȘEDINTE,

ONORAT CONGRES,

În urma invitației Domnului Președinte, mi-am ținut de o plăcută datorie a participa la Congresul D-voastră în numele Asociației generale a Notarilor comunali din România, al căror salut Vi-l aduc pe aceasta cale, dorind deplină izbândă în lupta comună pe care suntem chemați a-o duce.

Domnilor, în calitatea de Președinte al Asociației generale a Notarilor comunali, dați-mi voe să mă ocup în primul rând de lacunele Proiectului de Lege administrativă, care interesează corpul notarilor.

Noi, împreună cu D-voastră formăm marele corp al funcționarilor administrativi și ca atare avem datorința ca mână în mână să ducem lupta pentru apărarea drepturilor și prestigiului nostru, în deosebi noi notarii. Vă rugăm de sprijinul D-voastră, pentru că noi formăm prima treaptă a erarhiei și dacă aceasta prima treaptă e bine clădită, toate treptele ce urmează să consolidează.

Noi notarii în anii din urmă am fost cea mai frământată tagmă de funcționari, toate reformele ce s'au făcut, au făcut experiență pe pielea noastră și în detrimentul nostru, și pe lângă acestea mai e și nesiguranța în serviciul nostru, fiind expuși la capriciile tuturor politicianilor și transferați dealungul și latul Țării, iar cui să ne plângem nu avem.

Unica speranță a noastră era Legea Administrativă, dela care așteptăm reîntegrarea prestigiului și reîntegrarea situației noastre materiale, dar speranțele sunt slabe.

Așteptăm că Partidul Liberal-Național azi la putere să-și însușească principiile din Legea din 1925, și să dea autoritatea notarului reintrându-l ca Ofițer al Stării civile, durere nu s'a întâmplat acest lucru și nici nu sunt șanse că se va întâmpla, rămâne Ofițer al stării civile Primarul, iar notarul rămâne răspunzător pentru corectitatea actelor primarului.

Pentru drepturile noastre am dus o luptă disperată bătănd la toate ușile ne-a succedat a câștiga unele îmbunătățiri, însă acestea nu satisfac nici pe departe doleanțele drepte ale noastre, nu voesc a Vă răpi timp lung, ci voi expune în scurt cari sunt cele mai mari doleanțe ale noastre.

1. Pentru că absolvenții școalelor de notari să poată fi plasați; Art. 128 să se întregească cu aceia că până la obținerea numărului suficient de candidați cu pregătire Universitară, absolvenții Școalelor de notari, să poată fi numiți în locurile vacante ca titulari.

2. Ce se ține de retribuție aceia să fie clar expusă, ca să nu să mai întâmpine ca azi că Ministerul statorește retribuțiile notarilor după bunul său plac, astfel că un notar începător are un salariu net de 1,600 Lei, iar un notar cu 30 ani de serviciu are maximum de 2,800—3,100 Lei, deci cel mai vechiu și mai retribuit notar nu are salariul unui sergent-instructor, astfel cu drept cuvânt cerem sistarea acestei nedreptăți și înscrierea în Lege a următoarelor :

Art. 129. să spună clar, că notarul are drept la locuință, iluminat și încălzit, precum și la indemnizație de transport, dela comună; cari să vor înscrie în mod obligatoriu în buget.

Tot în acest articol să se fixeze dreptul la gradații și spor de salarii, tuturor notarilor azi aflați în mod stabil în funcțiune, cari gradații să acoardă din 5 în 5 ani câte 25% din ultimul salariu, în gradații să se socotească tot timpul petrecut în funcțiunea publică.

Pentru că funcționarii comunali să poată fi asigurați în serviciul lor și bătrânețele în caz de incapacitate de muncă, să le fie suportabile, tot acest articol să prevadă ca dispozițiunile Statutului Funcționarilor Publici și ale Legii de penzie să se extindă și asupra Funcționarilor comunali.

3. Tuturor notarilor și funcționarilor comunali după un anumit stagiul să li-se dea inamovibilitatea și nu numai stabilitatea, pe care o știm cu toții cât e de labilă, toți suntem funcționarii aceleași Țări dacă pentru o categorie se dă, de ce să nu se dea pentru toți.

În legătură cu acestea trecând la Legea Finanțelor Locale, constatăm, că comunelor li-se impun o mulțime de sarcini, cari cresc văzând cu ochii, dar de unde să se acopere aceste sarcini nu se găndește nime, adăionalele ordinare au scăzut îngrozitor, suplimentarele și fondul comunal ni-le ia Ministerul Sănătății publice, mod de acoperire nu ni-se dă, astfel că comunele au ajuns în pragul falimentului, înzadar e tabloul cu diferitele taxe, căci în comunele

rurale lipsesc cu totul obiectele impozabil înscrise în acel tablou.

M'am silit să Vă expun cât se poate de scurt și concis cele mai mari doleanțe ale noastre, pe cari de altfel și D-voastră le recunoșteți foarte bine, mulțămindu-Vă pentru paciență și ascultare, Vă rog încă odată ca mână în mână să ne ducem cauza la izbândă.

Jibou, la 5 Octombrie 1935.

ALEXANDRU COMȘIA,

președintele Asociației generale a notarilor comunali din România.

Cuvântul Președintelui ținut la Congresul general al funcționarilor publici în Cluj la 6 Oct. 1935.

DOMNULE PREȘEDINTE,

ONORAT CONGRES,

În numele Asociației generale a Notarilor comunali din România Vă salut și Vă zic un bine a-Ți venit în mijlocul nostru, în capitala Ardealului, asemenea mulțumesc și celorlalți Domni cari V'au însoțit și n'au cruțat nici oboseală nici parale pentru a ridica solemnitatea Congresului nostru.

Ca Președinte al notarilor din Țară, dați-mi voie să mă ocup numai de soarta acestei tagme.

Dela Unire încoace noi notarii comunali suntem văzuți numai prin prizma bietului notar neglijat din Vechiul Regat, nimeni nu și-a luat ostăneală să studieze mai de aproape pe adevăratul pioner al administrației și pe adevăratul gospodar al comunei din Ardeal, care nu mă sfiesc s'o spun, la noi a fost și e notarul și că-și dea silința a ridica prestigiul notarului din Vechiul Regat, scoțându-l de sub tutela primarului.

În loc să se întâmpine acest lucru, notarul ardelean e degradat și pus și el sub tutela primarului, luându-se toate atribuțiile de conducător al comunei, prin ce elanul de muncă, a scăzut și se cade mereu.

Noi eram obicinuiți a judeca pe notar după realizările ce era în stare a-le face în comuna sa, și aceste împrejurări se datorește starea de dezvoltare a comunelor din Ardeal, că notarul și administrația avea în mână conducerea comunei; cuvântul notarului și al administrației era literă de lege.

Azi am ajuns aproape să fim scriitorii comunei, fără nici un drept de inițiativă, puși la discreția tuturor vânturilor, cui nu-i place de ochii noștri, ne cere transferarea și înzădar ne plângem, toată lumea umflă din umeri.

Noi ardelenii știm foarte bine cu câtă solemnitate să încheiau căsătoriile, când notarul era Ofițerul stărei civile, iar azi le face primarul, zicând după notar formulile prescrise de lege. Registrele se păstrau ca niște lucruri sfinte de notar, azi în cele mai multe locuri stau în lada primarului, ba mai învâluie primăria și slănină în ele. Am încercat să schimbăm aceasta stare tristă, dar ni-se pune că nu se poate rupe cu tradiția și așa vom ajunge că în multe locuri vor dispărea registrele.

Din punct de vedere al salarizării, suntem mai rău salarizați decât ordonanțele de birou, un notar începător are un salariu lunar de 1600 Lei, iar unul cu 30 ani de serviciu — dacă e norocos — are 2800-3100 Lei.

Fiind tocmai acum în preajma votării Legii administrative, cu puțină bunăvoință, multe neajunsuri s'ar putea elimina.

Voi fi scurt în expunerile mele, nevoind a Vă răpi mult timp și precizez doleanțele noastre în următoarele:

1. Notarul să fie ofițer al Stărei civile.
2. Să se stabilească o retribuție omenească și

posibilitatea de a putea ocupa posturi de notari până la epuizarea numărului lor.

3. Să se stabilească o retribuție omenească și să se dea gradații din 5 în 5 ani tuturor notarilor ani în funcțiune, precum se dă și la alte categorii de funcționari.

4. Să se recunoască dreptul la locuință, iluminat și încălzit, precum și indemnizație de transport.

5. Funcționarilor comunali să li-se recunoască dreptul la pensie și să se încadreze în Statutul funcționarilor publice.

6. Dispozițiile legii Finanțelor Locale să se modifice în așa fel, că să li-să dea comunelor posibilitate de a acoperi cheltuielile.

Mulțumindu-Vă pentru paciența, Vă urez tuturor succes în lupta pentru drepturile sfinte ale noastre.

Jibou, la 6 Octombrie 1935.

ALEXANDRU COMȘIA,

președintele Asociației Generale a Notarilor comunali din România.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Adunarea generală a notarilor comunali din jud. Bălți.

La 8 Septembrie a. c. a avut loc în localul Prefecturii, adunarea generală a Notarilor comunali, din județul Bălți, cu scop de constituire în „Filială” a Asociației generale a Notarilor comunali din România.

Adunarea a fost prezidată de Gh. Elade, notar în Pelinia, cu un birou compus din : I. Cernăuțeanu, notar în Albineț și I. Aperutesii, notar în Baraboi, vice-președinți, V. Untu, notar în Brătușeni și A. Cargopolțev, notar în Chișcăreni, chestori, T. Tindaria și V. Gornea, primul notar în Copăceni și al doilea notar în Sofia, secretari.

Din partea Prefecturii a luat parte Dl P. Ursu, prim-pretor al plășii Bălți.

Dl Elade Gheorghe, după ce ocupă scaunul președințial, face apelul și constată a fi prezenți un număr de 59, din numărul total de 65 notari, deci fiind majoritatea. — declară ședința deschisă și mulțumind colegilor pentru că au răspuns la invitație, venind aproape toți. arată în linii generale scopul adunării. Aduce apoi mulțumiri Dl Emanuil Cately, prefectul județului Bălți pentru sprijinul dat și Dlui Petre Ursu, prim-pretor al plășii Bălți, pentru munca depusă în interesul constituției notarilor în Asociație.

Dl P. Ursu, prim-pretor, luând cuvântul, seuză absența domnului Prefect dela această adunare și arată, că Dl Prefect a ținut cu orice preț să fie printre notari la un act așa de însemnat, dar a fost nevoit să plece în interes de serviciu la comuna Harcești, unde a avut loc sfințirea noului local de școală terminat de curând, asigurând notarii, că d-sa este întotdeauna alături de notari. In continuare arată, cari sunt foloasele asociației îndemnând pe toți să se unească în același mănunchiu, căci numai astfel vor putea rezista greutăților. Asigurând notarii de concursul D-sale, propune ca în asociație să fie primiți și ceilalți funcționari comunali.

Adunarea generală hotărăște primirea tuturor funcționarilor comunali (secretari, impiegati, casieri, etc.) în Asociație cu condițiunea să contribuie fiecare în aceeași măsură cu notarii, Ca formalitate urmând să dea fiecare câte un consimțământ în scris.

Dl Elade, președinte, roagă adunarea generală, să procedeze la alegerea consiliului de administrație și propune să se aleagă proporțional pe plăși — și întrucât statutul prevede 5-11 membri, să se aleagă de fiecare plasă câte un membru, în afară de plasa Bălți, care este mai mare și urmează să dea 2 mem-

bri și atunci consiliul de administrație, va fi compus din 7 membri (6 plăși), plus 3 cenzori titulari și 3 cenzori supleanți. În același timp propune că Dl Prefect să fie proclamat Președinte de onoare al Filialei Notarilor Bălțeni, iar Dl Director al Prefecturii — membru de onoare. Adunarea în picioare în aclamațiuni de „Trăiască Domnul Prefect” proclamă pe Dl Prefect — Președinte de onoare — și pe Dl Director — membru de onoare.

Dl Ion Barbălată, notar în Pârliți de sus, luând cuvântul, propune adunării generale să aleagă pe Dl Petre Ursu prim-pretor al plășii Bălți, Președinte activ al Filialei Notarilor Bălțeni, întrucât s'a dovedit, că domnia sa luptă pentru binele notarilor.

După ce domnul prim-pretor Ursu mulțumește adunării, primește aceasta mare sarcină și asigură pe notari de sprijinul Domniei Sale, adunarea procedează la alegerea consiliului de administrație și se aleg Dnii :

1. Elade Gheorghe, notar în Pelinia.
2. Cargopolțev Alexandru, notar în Chișcăreni.
3. Martea Ioan, notar în Cornești.
4. Cernăuțeanu Ioan, notar în Albinet.
5. Untu Vladim, notar în Brătușeni.
6. Moglan Mihail, notar în Glodeni.

În comisiunea cenzorilor se aleg D-nii:

1. Gheorghiu Gheorghe, notar în Struzești.
2. Grăjdeanu Iacob, notar în Bocani.
3. Apostol Vasile, notar în Bălani.

Supleanți :

4. Ciornea Vasile, notar în Copăceni.
5. Apreutesii Ion, notar în Baraboi.
6. Roșca Nicon, notar în Coșcodeni.

Apoi Consiliu de administrație alege din sânul său următorul prezidiu:

1. Ursu Petre, prim-pretor al plășii Bălți — Președinte.
2. Elade Gheorghe, notar în Pelinia — Secretar.
3. Cernăuțeanu Ion, notar în Albinet — Vice-Președinte.
4. Moglan Mihail, notar în Glodeni — Casier.

Adunarea mai hotărăște, că în afară de suma de lei 200 pentru Asociația generală, fiecare membru să plătească o cotizație lunară de lei 25, care se va ține lunar prin statul de salarii atât notarilor, cât și celorlalți funcționari — membri ai asociației.

Dl Elade, președinte, propune și adunarea în aplauze hotărăște să se expedieze telegrame Dlor: I. Inculeț, Ministru de Interne, Stelian Popescu, Președintele Ligii Antirevizioniște și Alexandru Comșa, Președintele Asociației generale a Notarilor din România.

În aclamațiuni de „Trăiască Domnul Prefect”, ședința se ridică la ora 15.

Întreagă adunare în frunte cu Dl Prim-pretor Ursu, s'a fotografiat în fața Prefecturii.

Gh. Elade,

Adunarea generală a Notarilor comunali din județul Târnava Mică.

În ziua de 30 Septembrie 1935, orele 10 a. m. sa deschis Adunarea generală a Notarilor Comunali la reședința județului B1 a j, sub prezidenția Dl Teofil Onișca, notar în Bălăușeri, ca președinte, asistat de Dl Ioan Bucor, notar Agrișteu, ca secretar. Dl Ioan Bucur, notar Agrișteu, ca secretar. procesul verbal al adunării precedente, care se aprobă de adunare fără rectificare.

În continuare se citește adresa Dlui Alexandru Comșa, preș. Asociației gen. a Notarilor Comunali, prin care se comunică, că nu poate lua parte la adunare Notarilor Târnăveni, din lipsă de timp și mijloace. Deasemenea se citește comunicatul dat de D-sa de comun acord cu Dr. I. Stoica, privind acțiunea unitară în chestiunea realizărilor doleanțelor Notarilor Comunali. Adunarea le ia la cunoștință

Se intră în ordinea de zi.

II. După citirea raportului prezidențial din partea secretarului organizației, președintele îl pune în discuția adunării. Raportul este primit cu unanimitate din partea adunării.

Între timp își face apariția în mijlocul adunării Dl Dr. Ioan Zileriu, subprefectul județului, care este primit cu ovațiuni de adunare.

III. Se pune în discuție Contul de gestiune a anului financiar 1934/35. Dl Ștefan Kloos, casierul filialei dă citire operațiunilor de încasări și plăți efectuate, rezumându-le în felul următor :

Cap. I. Veniturile filialei	Lei 53.713.
Cheltuielile filialei	Lei 38.627.—
Excedent bănesc	Lei 15.086.—
Cap. II. Fondul de înmormântare	Lei 13.000.—
Cheltuieli	— — —
Excedent bănesc	Lei 13.000.—
Rămășițe de încasat	Lei 5.880.

Președintele roagă comisia de cenzori să-și facă raportul privind verificarea contului de gestiune.

În acest timp î-și face apariția în sala adunării Dl Simion Gîzdav, Prefectul jud. T.-Mică, însoțit fiind de Dl E. Doctor vicepreședintele organizației, și I. Tentea, membru în cons. de adm. care în ovațiunile adunării este primit de Dl Președinte T. Onișca, salutându-l, î-i dorește bun venit în mijlocul Notarilor din județ și î-i mulțumește pentru soliciținea ce a arătat în totdeauna față de doleanțele corpului notarial din județ, îl asigură de tot devotamentul notarilor și de-o colaborare cât mai desăvârșită.

Dl Prefect luând cuvântul, mulțumește de primirea făcută, relevă importanța administrației în viața de stat, rolul ei și că ea trebuie să domine toate manifestațiunile de ordin social și trebuie să evolueze paralel cu progresul vieții sociale în toate domeniile, deoarece adm. este însăși esența vieții de stat, are o importanță covârșitoare. Rolul notarului în administrație este deasemenea important, iar nivelul și prestigiul autorității de stat în comunele rurale depinde de el. În continuare Dl Prefect declară, că a făcut tot ce i-a stat în putință pentru ridicarea morală și materială a notarilor din județul său, iar pentru viitor să va nuzi să țină cont întotdeauna de doleanțele notarilor din județ, întrucât natural ele vor fi juste.

După această Dl Prefect scuzându-se, că nu mai poate asista la adunare, deoarece trebuie în interesul de serviciu să plece la București, după ce i-se aduc încă odată toate mulțumirile în numele Corpului Notarial din partea Dlui E. Doctor, vicepreș. org., în uralele adunării părăsește adunarea.

Adunarea î-și continuă programul ordinii de zi. Dl Bela Szász în numele comisiei de cenzori depune raportul, cere descărcarea gestionarilor, după ce face unele obiecțiuni de formă. Să ivește discuțiuni între membrii adunării cu privire la forma în care să se poarte contabilitatea. Adunarea aprobă contul de gestiune pe anul 1934/35, și rămâne pe lângă o contabilitate simplă, și clară, evitând orice formalise birocratic.

IV. Casierul filialei cetește proiectul de buget a anului 1935/36, după ce președintele îl pune în desbaterea adunării.

Dl E. Doctor, în legătura cu proiectul de buget propune:

1. Dublarea fondului de înmormântare de la Lei 12.000.— la Lei 24.000.—

2. Cotizațiile față de Asociația gen. a Notarilor Comunali, să nu mai fie plătite deocamdată, să fie ținute la dispoziția filialei atât timp, până cel puțin org. din Ardeal să vor pune la curent cu aceste coti-

zații, deoarece nu mai merge, ca numai unele filiale să întrețină org.

3. Să se reducă cotizațiile pentru notari delegați. Adunarea aprobă propunerile făcute.

Dl Ernest Hedrich propune să se introducă la venituri un nou articol cu redacția „Venituri din amendarea Notarilor” cari nu î-și pot justifica absența dela adunările filialei conf. hotărârei adunării din 24 Noembrie 1934.

Adunarea acceptă propunerea.

Dl Bela Szász propune, că art. 5 și 6, să fie transformate în art. pentru deschideri de credite supl. și extraordinare.

În jurul art. 5 și 6, privind Cheltuieli diverse și Ajutoare diverse să ivește discuțiune, la care luând cuvântul Serban Z., Doctor E., Szász B., Liyiu Pop.

Adunarea acceptă redacția inițială, fără nici o schimbare.

Dl Bela Szász din nou, ca și la cont face obiecțiuni de formă la buget și persistă la introducerea unei redacții a bugetului, ținând cont și de dispozițiunile legii contab. publice.

Adunarea rămâne la redactarea lui în forma prezentată.

Referitor la impunerea și încasarea cotizațiilor, St. Kloos casierul filialei cere, să se hotărească precis cât și cum să se înceseze.

Adunarea aprobă impunerea și încasarea în rate lunare a următoarelor cotizații:

Lei 200.— cotizație față de Filială.

Lei 200.— cotizație față de Asoc. Gen. a Not.

Lei 200.— cotizație față de Fond. de înmorm.

prin rețineri lunare din salariu.

Notarii delegați vor trimite prin poștă și lunar cotizațiile, și în plus Lei 200.— cotizația de înființarea Fondului înmormântare.

În urma acestor discuțiuni, adunarea aprobă proiectul de buget pe anul 1935/36 în următoarele sume:

Cap. I. Veniturile filialei	Lei 786.—
Cheltuielile filialei	Lei 40.886.—
Excedent bănesc	Lei — —
Cap. II. Fond. de înmormântare	Lei 3.00.—
Cheltuieli	Lei 3.00.—
Excedent bănesc	Lei — —

V. Dl I. Bucur, secretarul org. cu avizul favorabil a Cons. de Administrație, lansează ideia înființării unui institut de credit a Notarilor Com. din județ, și-a unei cooperative de desfacerea a imprimatelor și articole de birou. Arată perspectivele favorabile pentru viitor a acestor instituții și realele foloase ce pot aduce corpului notarial din județ.

Roagă adunarea să accepte în principiu cel puțin această idee și pe urmă să procedeze la realiza-

rea ei. Arată forma în care s'ar putea concretiza această idee.

Adunarea acceptă ca la avizul prezidiului, fiecare notar să-și exprime în scris părerea și forma de concretizare, urmând ca prezidiul să lucreze în sensul opiniei majorității, iar adunarea viitoare să hotărască definitiv în chestiune.

VI. La propuneri și interpelări luând cuvântul Dl E. Doctor, ține să scoată în relief lipsa Notarilor titrați dela adunarea în mod consecutive, roagă adunarea să considere această lipsă ca un fel de desconsiderare a corpului Notarial diplomat și să înfiereze acest fel de-a privi Corpul notarial. Pentru că trebuie să știe Domnii titrați, că între Ei și Noi, nu este o prăpastie nici din punct de vedere al științei teoretice și cu atât mai puțin al practicei.

Deasemene atrage atențiunea adunării asupra disp. art. 128 și 129 a nou proiect de lege și cere să se facă intervenții și memorii, ca aceste dispoziții să se modifice în sensul doleanțelor corpului notarial.

Dl Liviu Pop roagă prezidiul, să elaboreze acest memoriu și să fie prezentat Dlui Ministru Valer Pop pe ziua de 12-13 Oct. 1935, cu ocaziunea când va fi prezent la Blaj.

Dl Ioan Bucur, roagă adunarea să accepte mulțimii Notarilor, și propune contrar disp. luate de

Cons. de Adm. a Asoc. Gen. a Not. Comunali, să ia ființă la Cluj, ce adunarea acceptă.

Dl Ioan Bucur, roagă adunarea să accepte multiplicarea statutelor Asociației și a Fondului de înmormântare, ca fiecare membru să știe care i-i sunt datoriile și drepturile. Adunarea acceptă propunerea.

Dl Serban Zosim ține, să aducă în numele corpului notarial din județ mulțumiri Dlui Dr. I. Zileriu subprefect, care ca preș. a Com. de propuneri și numiri a avut toată sollicitudinea față de corpul nostru în chestiunea definitivărilor. Deasemenea aduce vii mulțumiri președintelui pentru neobosita sa intervenție în chestiune.

Dl E. Doctor ține să scoată în relief, că la complectarea vacanțelor în posturile de notari, să aibă preferință notarij vechi și numai după complectarea posturilor cu aceștia prin transferări cerute la cereri proprii, să se procedeze la complectarea posturilor astfel rămăsă cu notari tineri diplomați.

Epuizându-se ordinea de zi și nemai solicitând nimenea cuvântul, președintele încheie adunarea, predând președinția Dlui Dr. I. Zileriu suprefect, preș. Căminului funcționarilor Comunali și Județeni, pentru dezbaterile chestiunilor și acestei organizații.

Teofil Onișca, președinte.

Ioan Bucur, secretar.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

CONGRESUL

FUNCȚIONARILOR COMUNALI.

Proces-Verbal

Dresat cu ocaziunea Congresului general al funcționarilor comunali rurali din Ardeal, Banat, Crișana și Maramureș, ce-a avut loc, la Cluj, în ziua de 29 Septembrie 1935.

Prezenți: D-nii Dr. Ioan Stoica, președinte al notarilor din Cluj, Dr. Stefan Serban, secretar general al „Asociației Funcționarilor Administrativi din Ardeal și Banat”, Dr. Victor Supuran, președinte al „Asociației Funcționarilor comunali rurali din jud. Sălaj”.

Asociațiile funcționarilor comunali rurali din Ardeal și Banat, au fost reprezentate, prin următorii delegați oficiali:

Alba: Iosif Lazar.

Arad: Liviu Ponta.

Bihor: Isaitu I. Dimitrie, Nicolae Tărău, Florian Stiubea, Petre Florian, Ioan Ciupe, Edmund Suigan, Andrei Băican, Emil Sârbu și Lazar Galis.

Cluj: Doican Nicolae, Petre Tatu, Teodor Fărcaru.

Sălaj: Dr. Victor Supuran, Alexandru Suciut, George Tescas, Grigore Păruian.

Satu-Mare: Vasile Leontin, Vasile Sima.

Mureș: Victor Mătea.

Someș: Augustin Alberth, Andrei Buda.

Timiș-Torontal: Petru Bălăciu.

În prezența unui număr impresionant de funcționari comunali rurali, adunați din toate părțile țării (Ardeal, Banat, Crișana și Maramureș), Dl Victor Mătea, arată scopul Congresului, anume: înființarea, respective organizarea unui Asociații a func-

ționarilor comunali rurali din Ardeal. Banat și toate ținuturile de dincoace de Carpați, în vederea revendicării doleanțelor noastre juste, mulțumind în același timp membrilor participanți și roagă pe Dl Dr. Ioan Stoica, neobositul și vajnicul apărător al funcționarilor comunali rurali, care de 10 ani se trăduște pentru recunoașterea drepturilor legale și juste ale funcționării ad-tive, să prezideze ședința.

Dl Dr. Ioan Stoica, secretar general al Jud. Cluj, salută Congresiștii în termeni, de înaltă factură spirituală, menționând faptul, că precum în trecut, tot așa și în viitor va fi alături de noi, cu tot sufletul, apărând și susținând hotărât cauza funcționarilor comunali rurali, pe care o declară ca dreaptă și sfântă, promițând, că nu va înceta lupta, până la izbânda finală.

Dl Dr. Stefan Serban, secretar general al „Asociației funcționarilor administrativi din Ardeal și Banat” salută Congresiștii, în numele asociației, scoțând în relief importanța organizației profesionale, dând drept exemplu „Asociația corpului didactic, secundar și primar” care își dă seama de imperativul vremii. Dorește Congresiștilor spor la muncă și solidaritate, în acțiune.

Dl Dr. Victor Supuran, salută Congresiștii în numele funcționarilor comunali rurali din jud. Sălaj, punând în relief, faptul, că numai și numai prin organizarea urgentă a funcționarilor comunali rurali în asociații profesionale solidare, în apărarea și susținerea doleanțelor juste ale acestui corp funcționăresc nebăgat în seamă, se va putea realiza o soartă mai fericită, care de prezent este mizerabilă. Dorește Congresiștilor din tot sufletul succes în revendicarea drepturilor ce-i compet funcționarului comunal rural.

Dl Dimitrie I. Isaiu, salută Congresiștii în numele funcționarilor comunali rurali din jud. Bihor, asigurându-i de azeziunea cu trup și suflet la hotărârile, ce se vor pronunța cu această ocaziune, care simbolizează solidaritatea noastră profesională necesară și legală pentru revendicarea drepturilor noastre legale, indiscutabile, inerente pregătirei noastre profesionale. D-sa spune, că azi vom face cunoscut celor în drept de-a decide, cât și opiniei publice, doleanțele noastre juste, ne vom trâmbița durerile și nedreptățile acestor zile erude. De aceea acest congres trebuie să fie manifestarea spontană și fidelă a tot ceea ce simte bransa de oamnei muncitori, cari nu dorese altceva decât **întronarea dreptății și pentru bietul funcționar comunal rural**, exclus din drepturile sale câștigate. În continuare D-sa ține o documentată cuvântare despre „Salarizarea funcționarului comunal rural”, stârnind ropote de aplauze.

Dl Vasile Leontin, aduce salutul subnotarilor și celorlalți funcționari comunali rurali din jud. Satu-Mare, vorbind despre nedreptatea indiscripțibilă ce urmează să se facă notarului cu diplomă, însă neplasat încă în post de notar, cât și de nevoia imperioasă a modificării legi pensiilor, în sensul, ca și funcționarii comunali rurali, să aibă dreptul de a contribui la Casa de pensiuini.

Dl Dr. Ioan Stoica, mulțumește Dlui Isaiu, pentru expunerea atât de documentată a chestiunei ardente a salarizării funcționarului comunal, care nici până azi nu este rezolvată, din partea organelor în drept.

Dl Victor Mătea, aduce la cunoștința Congresiștilor, că D-sa a întocmit un proiect de Statut, bazat pe principii federative și moderne.

În consecință D-sa cere Congresiștilor, să-i permită a ceti Statutul întocmit, însă marea majoritatea a congresiștilor este de părerea, să fie adoptate Statutele „Asociației Funcționarilor Comunali rurali din jud. Sălaj”, întru cât această asociație a obținut recunoașterea ca persoană juridică, deci prezintă a fi statute bune, iar Dl Dr. Stefan Serban, propune, să fie adoptate Statutele „Asociației Funcționarilor administrativi din Ardeal și Banat”. La discutarea statutelor au luat cuvântul D-nii: Dr. Ioan Stoica, Dr. Victor Supuran, Dr. Stefan Serban, Victor Mătea, Dimitrie I. Isaiu, Emil Sârbu, George Tescaș, Vasile Leontin, Nicolae Tărău, Liviu Ponta, Doican Nicolae, Ioșif Lazar, Augustin Alberth, Popa Florian, și Andrei Buda. După lungi discuții și aprinse asupra Statutelor, se adoptă în principiu Statutele Asociației funcționarilor comunali rurali din jud. Sălaj, potrivit cărora urmează, să se organizeze toate județele din Ardeal, Banat, Crișana și Maramureș, în consecință Congresiștii aleg, prin aclamațiune în comitetul de conducere al „Asociației Funcționarilor comunali rurali din Ardeal, Banat, Crișana și Maramureș”, pe următorii:

Președinte: Isaiu I. Dimitrie.

Vic-președinte: Ponta Liviu.

Secretar general: Tescaș George.

Casier: Leontin Vasile.

Mandatul acestui comitet este de 6 luni, respective până la 1 Aprilie 1936, având atribuții: compunerea unui proiect de Statute pe Regiune, și va stăruii pe toate căile posibile la organizarea tuturor funcționarilor comunali rurali din Ardeal, Banat, Crișana și Maramureș, în asociații județene în cadrele statutului model, urmând ca după ce vor fi organizate, cel puțin jumătate, să se convoace toți funcționarii interesați, în adunarea generală, cel mai târziu până la data de 1 Aprilie 1936, când se vor vota

statutele și se va efectua constituirea asociației regionale.

Dl Președinte ales, Dimitrie I. Isaiu, mulțumește Congreșiștilor, pentru încrederea ce-au manifestat-o, prin alegerea sa, în această distinsă demnitate, promițând solemn Celor de față, că precum în trecut, prin presă, fie cotidiană, fie administrativă, a apărut și susținut, cu toată ardoarea sufletului său, cauza sfântă a funcționarului comunal rural, tot așa și în viitor cu același elan, dezinteresat, va lupta pentru revendicarea drepturilor funcționării din care face parte, până la izbânda desăvârșită. Cere membrilor să fie însă, să fie călăuziți în tot cursul activității lor profesionale de disciplină, muncă, solidaritate și colaborare armonică, căci prin stricta respectarea a acestor D-sa este ferm convins, că Asociația noastră profesională va înregistra progrese mari fiind un corp de funcționari demni de menirea noastră, în concluzie D-sa citește următoarea:

M O T I U N E.

Funcționarii comunali rurali din Ardeal, Banat, Crișana și Maramureș, întruniți în Congres în Cluj, azi 29 Septembrie 1935, în urma discuțiilor avute, cu unanimitate și indiscripțibilă însuflețire votează următoarele :

1. Convocarea adunării generale a funcționarilor comunali rurali din Ardeal, Banat, Crișana și Maramureș, cel mai târziu pe data de 1 Aprilie 1936 pentru votarea Statutelor și constituire.

2. Roagă Înaltul Guvern a proceda de urgență la :

a) Incadrarea funcționarilor comunali rurali, potrivit normelor stabilite în: „Legea pentru ierarhizarea funcționarilor în administrațiunile publice”;

b) armonizarea salariilor în baza noii încadrări, ținându-se seamă de pregătirea școlară, de vechime și notele calificative ale funcționarului, stabilin-

du-se un minimum de salariu, care să asigure cel puțin existența funcționarului și familiei sale, în suma minimă de 3000 Lei lunar;

c) modificarea legii generale a pensiilor, în sensul, ca și funcționarii comunali rurali, respective plătiți din bugetele comunelor, să beneficieze de avantajile legii generale a pensiilor;

d) acordarea stabilității pentru toți funcționarii comunali rurali, care întrunesc condițiunile recerute de Legea Statutului funcționarilor Publici;

e) acordarea reducerii de 50% la călătoriile pe C. F. R., tuturor funcționarilor comunali rurali;

f) acordarea indemnizației de chirie, luminat și încălzit gratuit din partea comunei;

g) sistematizarea posturilor de subnotari;

h) încadrarea necondiționată a absolvenților școalelor de notari din Arad, Făgăraș și Lugoj, în art. 128 al proiectului legii de reformă administrativă, aceasta în baza dreptului câștigat, prin obținerea diplomei de notar, care le conferă acest drept sfânt pentru ei, deci să li se acorde același drept la ocuparea funcțiunei de notar, ca licențiaților în drept, menționând, că cei 1500 de notari fără posturi, având la baza bacalaureatul și școala administrativă și profesională de notar, cât și practică intensă menită a-i face capabili în orice moment, să conducă agendele notariale, nu vor înceta lupta până ce nu li se va recunoaște dreptul lor legal, căci părinții lor sărăciți, mici agricultori, cât și familiile lor sunt de prezent în culmea disperării, văzând, că au muncit în zădar, neputând ocupa funcțiunea compatibilă pregătirei lor.

Ne mai fiind alte obiecte la ordinea de zi, Dl Președinte declară ședința închisă, la orele 14.

Președinte : DIMITRIE I. ISAIU.

Secretar general : GEORGE TESCĂȘ.

Jurisprudență.

155 CHEMARE IN JUDECATA. AUTORITĂȚII IN SUBORDINE. Autoritatea în subordine poate să facă acțiune în contencios, conform art. 1 din legea pentru contenciosul administrativ în contra autorității care o tutelează chiar când este autonomă după lege.

TUTELA ADMINISTRATIVĂ. De câte ori o autoritate superioară exercită față de autoritatea

inferioară un act de control care, potrivit legilor în vigoare nu este dat în căderea autorității superioare, un asemenea act nu poate fi socotit ca un act de tuteală administrativă, ci ca un act administrativ de autoritate făcut cu călcarea legilor și care act potrivit legii este atacabil cu acțiune în contencios. (Art. 1, 3 din legea contenciosului administrativ).

Având în vedere că din decizia atacată cu recurs

se constată că Ion Bejenaru a chemat în judecată pe Ministerul de Agricultură și Camera Agricolă Soroca pentru a-i obliga să-i plătească în solidar salariul ce i se cuvine pentru funcțiunea de șef de regiune cl. II-a pe timpul dela 1 Ianuarie—31 Decembrie 1932, iar dela această dată să fie obligat Ministerul să-l treacă statele de serviciu ale Ministerului și să-l plătească ca pe funcționarii săi;

Că, la rândul său, Camera de Agricultură Soroca a chemat și ea în judecată pe Ministerul de Agricultură și pe Ion Bejenaru pentru a se anula decizia ministerială Nr. 259881/1932 prin care Bejenaru a fost confirmat ca funcționar al Camerii de Agricultură Soroca și să anuleze și ordinul Nr. 261.164/932 și 262.716/932 prin care Ministerul dispune ca numita Cameră să achite salariul lui Bejenaru.

Că ambele aceste acțiuni fiind conexe, Curtea de Apel Chișinău S. I-a prin decizia Nr. 16/933 a admis în întregime acțiunea în contencios a Camerii de Agricultură Soroca, iar pe aceia a lui Bejenaru a admis-o numai în parte, obligând pe Minister, să plătească reclamantului salariul cu începere de la 1 Ianuarie 1932;

Că pentru a da această soluțiune, Curtea de Apel, în legătură cu motivul I de casare, dedus în judecata complectului de divergență, respinge ca nefondată excepțiunea ridicată de reprezentantul statului că acțiunea Camerii de Agricultură Soroca îndreaptă contra Statului ar fi inadmisibilă; această respingere Curtea o motivează pe considerațiunea că, Camerele de Agricultură fiind instituțiuni publice autonome și având personalitatea juridică distinctă de cea a Statului, fiind supuse unei limitate tutele a Ministerului de Agricultură, pot chema în judecată pe Stat ori de câte ori acesta călcând legea, face acte administrative de autoritate prejudiciabile pentru Camere;

Având în vedere că chestiunea care urmează a se tranșa de această înaltă Curte în complect de divergență este aceia de a se ști dacă autoritatea în subordine poate să facă acțiune în contencios, conform art. 1 din legea pentru contenciosul administrativ, în contra autorității care o tutelează, chiar când este autonomă după lege;

Având în vedere că în conformitate cu art. 1 și 3 din legea contenciosului administrativ, actele privitoare la exercițiul tutelei administrative nu pot fi atacate cu acțiune în contencios, această cale fiind deschisă numai în contra actelor administrative făcute cu călcarea legilor și a regulamentelor.

Considerând că prin acte de tutelă administrativă se înțeleg toate actele de control prin care o autoritate administrativă superioară aprobă sau anulează, în limitele legale, actele săvârșite de auto-

ritatea administrativă inferioară investită cu personalitatea juridică.

Considerând însă că ori de câte ori autoritate superioară exercită față de autoritatea inferioară un act de control care, potrivit legilor în vigoare, nu este dat în căderea autorității administrative superioare, un asemenea act nu poate fi socotit ca un act de tutelă administrativă, ci ca un act administrativ de autoritate făcut cu călcarea legilor și care act potrivit textelor citate mai sus, este atacabil cu acțiune în contencios.

Având în vedere că în speță, actul atacat în contencios de Camera Agricolă Soroca, îl constituie decizia Ministerului de Agricultură și Domenii Nr. 259.881/932, prin care I. Bejenaru a fost confirmat ca funcționar al Camerii de Agricultură Soroca și ordinele cu Nr. 261.164/932 și 262/932, prin care Ministerul dispune să se achite leafa lui Bejenaru de către Camera din Soroca.

Având în vedere că legea din 1930 prin care se desființează Consilieratele Agricole și se institue Camerele de Agricultură ca instituțiuni autonome, investite cu personalitate juridică, prevede în art. 110 că funcționari actuali, stabili ai Consilieratelor Agricole cari se vor desființa și cei ai Camerelor de Agricultură și a Uniunii, își păstrează drepturile câștigate prin legile speciale și prin statutul funcționarilor, iar repartizarea lor la Camerele de Agricultură și Uniune se va face la cererea acestor instituțiuni. Confirmarea lor se face, după caz, prin Decret Regal sau deciziune ministerială, în urma propunerilor instituțiilor respective.

Considerând că din cuprinsul acestei legi din 1930 nici un funcționar din cei vizați de acest text, nu poate fi repartizat sau confirmat de Minister la vreo Cameră de Agricultură, dacă în prealabil n'a fost cerut de aceste instituțiuni.

Considerând că în speță, nu se constată din decizia atacată cu recurs și nici nu s'a pretins de părți că repartizarea lui I. Bejenaru la Camera Agricolă Soroca s'a făcut de Minister în urma cererii numitei Camere, așa că în asemenea caz, actul acesta al Ministerului de Agricultură, față de Cameră este un act făcut cu călcarea dispozițiilor art. 110 și deci nu poate constitui un act de tutelă administrativă, ci un act de autoritate ilegal, supus acțiunii în contencios.

Că tot astfel hotărând și Curtea de Apel n'a violat nici un text de lege, când a respins obiecțiunea referitoare la inadmisibilitatea acțiunii în contencios introdusă de autoritatea tutelată care e Camera de Agricultură Soroca, în contra autorității superioare, adică în contra ministerului de Agricultură.

Că deci motivul I de casare fiind nefondat, urmează a fi respins și a se trimite dosarul la complexul obișnuit de 7 membri pentru a cerceta celelalte motive de casare.

(Cas. III, Dec. 914, 1935 în complect de divergență; Dos. 2458/933).

DREPT INTERES. TAXA PENTRU UZUL DRUMURILOR TRECUTE ÎN BUGETUL UNUI AN ȘI NETRECUTE ÎN BUGETUL ANULUI URMĂTOR. Dacă taxele asupra căror poartă acțiunea de ilegalitate, au fost trecute în bugetul unui comune și n-au mai fost trecute în bugetul următor, reclamantul are interes să anuleze acele taxe dacă sunt ilegale, pentru că ulterior să acționeze autoritatea de restituirea lor.

BUGETELE ADMINISTRAȚIILOR LOCALE. ANULAREA LOR DE CĂTRE COMITETELE DE REVIZUIRE. SEZIZAREA DE CĂTRE PARTICULARII LEZAȚI. Potrivit art. 390 și 391 l. o. a. l. Comitetele de revizuire, au drept să anuleze actele și deliberările autorităților locale, cu bugetele, când sunt făcute cu călcarea dispozițiilor din lege, iar dreptul de a sesiza comitetele îl are particularul nu numai când este lezat personal și direct, dar și în cazul când dânsul ar fi lezat indirect prin aceste acte de ordin general.

TAXE PENTRU UZUL DRUMURILOR SUB IMPERIUL LEGEI DE UNIFICARE ADMINISTRATIVĂ. TAXE IMPUSE DE CALCUL PE FIECARE STICLĂ DE SIFON ȘI LIMONADĂ. ADMISIBILITATEA

CONF. ART. 113 ȘI 439 l. o. a. l. Din art. 113 și 439 l. o. a. l. rezultă că legiuitorul n'a impus nici un criteriu după care s'ar putea stabili taxele pentru uzul drumurilor, comunele putând înființa și aplica aceste taxe în raport cu vătămarea adusă drumurilor, fie asupra vehiculelor care circulă pe drumuri, fie asupra mărfurilor transportate, astfel încât comunele înființând asemenea taxe pe fiecare sticlă de sifon sau limonată n'a violat textele de lege.

TAXA PENTRU UZUL DRUMURILOR ÎNFIINȚATE ANTERIOR LEGEI ADMINISTRAȚIUNILOR LOCALE DELA 1929. REGULAMENTELE NU SUNT NECESARE. Art. 113 și 439 l. o. a. l. prevăzând înființarea prin regulament a taxelor pentru uzul drumurilor, inexistența unui regulament pentru aceste taxe nu duce la nulitatea impunerei atunci când taxele au fost înființate sub imperiul legii de unificare administrativă și a vechei legi a drumurilor și această împrejurare este suficientă pentru a menține taxele și în bugetele următoare.

Citiți zilnic marele ziar românesc

„UNIVERSUL”

Director: STELIAN-POPESCU
președintele Ligii Antirevizioniste Române.

